

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hossznafalusi s zernesti, licső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszuaszoói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári s szegedi kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN s SZOMBATON.

Hirdetéseik felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein s Vogler Jaulus), Dukes s Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube s társa, Haasenstein és Vögler Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

50-ik szám.

Brassó, Kedd, május 1-én.

IV. évfolyam 1888.

Német város-e Brassó?

Minduntalan hallani s maga az ország is hiszi, hogy Brassó német város. Legujabban, egy magyar színtársulat önokozta kudarcza alkalmából is nagy garral hirdeté a brassói német lap: „Hála istennek, Brassó még német város!”

Arról, hogy helyes mérték-e egy város nemzetiiségi jellegének megítélésére, ha egy vagy több, minden kritikán aluli szintársulat megbukik, — nem szólunk, mert hiszen ez esetben akármelyik tősgyökeres magyar várostól is el lehetne vitatni magyar jellegét csak azért, mert műérzéke van s nem teszi ki magát annak a kinnak, hogy minden rossz komédiást meghallgat. Ugyanez a viszony áll a brassói német közönségre is, mely — természetesen — szintén távol tartja magát rossz német szintársulatoktól.

Fel lévén vetve azonban ismételtén az a kérdés: német város-e Brassó? — ehhez kívánnék hozzászólni és egyenesen kimutatni, hogy bizony Brassó nem német város.

A legutolsó, 1880-ik évben megjejtett népszámlálás szerint Brassó városának van kerek számban 28,000 lakosa. Ezek között van kerek számban 9000 magyar, 9000 német s 9000 román, nem akarva a néhány száz léleknyi különbségre is kiterjeszkedni. Tehát már a népszámlálás száraz adatai szerint is nem lehet Brassót német városnak nevezni.

1880-tól 1885-ig a gyarapodás szintén kerek számban 2400 lakos. Azt hiszem, ismervé a szélszok gyenge produktivitását egyrészt, másrészt a helyzetet, melyből önként foly, hogy a legkevéssébb gyarapodott elem Brassóban a német, mert a régiek kihalnak a nélkül, hogy kívülről újabb gyarapodással pótoltatnának, míg a magyar és román elem a belső gyarapodás mellett kívülről, újabban telepedők által is növeltetik, senki sem fogja mondhatni, hogy ezen 2400 lakos nagyobb része német volna.

Azonban ne elégedjünk meg a város nemzetiségi jellegének kiderítésére az általános statisztikai adatokkal; nézzük közelebbről a helyzetet. Vegyük legelőbb is alapul az országgyűlési képviselő-választók lajstromát.

Az 1887. évre érvényes volt névjegyzék szerint Brassó város I. kerületében van 1076 választó. Ezek között azonban van 15 elhalt s 17 távol lévő, úgy hogy a tényleges létszám 1044. Ebből 462 magyar, 460 német s 122 román. Tehát az I. választókerületben a magyar választók száma több, mint a németeké. A II. választókerületben van 803 választó. Ezek közül 5 meghalt s 10 távol lévén, a tényleges szám 788. Ebből 207 magyar, 358 német s 223 román; tehát itt sincs a németeknek absolute többségük.

Nézzük már most kerületenként a községi választókat ugyanezen névjegyzék szerint. Községi választók tekintetében a városnak öt kerülete van. Egyikben a románoknak absolute többségük van szemben a magyarokkal s szászokkal együttvéve; a másikban a magyarok absolute többsége 67 szavazat, szemben a szászokkal és románokkal együttvéve; a harmadik kerületben van 205 magyar, 197 német és 57 román szavazat, tehát itt is kisebbségben vannak a németek. A többi két kerületben csakugyan ők vannak többségben.

Ha már most felmerülne az a kérdés: honnan van az, hogy a városi képviselőben mégis oly túlnyomó a németek többsége? — ennek is nagyon egyszerű a magyarázata.

A vagyon — ez tagadhatatlan — még mindig a németek kezében van. Innen az, hogy 100 virilis tag között van 22 magyar (6 zsidóval együtt), 11 román, míg a többi német. A választott tagok szintén túlnyomólag németek. A román kerület csak románokat választott mindég. A magyar kerület — a béke kedvéért — nem választott eddig külön, hanem 16 képviselőjét megosztotta egyenlően mindhárom nemzetiség között, az egyiket, az alsópárt, közösen választván ezen kívül. Abban a kerületben, hol 205 magyar, 197 német és 57 román van, nem sikerült soha koalíciót teremteni s így választottak a németek külön csak németeket, míg a fennmaradó két kerület szintén csak németeket választott.

Ha már most a választók közötti számarányt, kimutattam, talán nem lesz érdektelen, egy futó pillantást vetni a brassói magyar intelligenciára is.

Legelől áll a hivatalnokok nagy tábora
147 magyar hivatalnokkal; ezenkívül van 8
lelkész, 65 tanár s tanító, 8 ügyvéd, 3 orvos,
60 bejegyzett kereskedő, 4 mérnök, 6 épí-
tőmester, 1 gyógyszerész; ezenkívül 500-nál
több önálló magyar iparos, nem számítva a
75 államvasuti alkalmazottat.

Azt hiszem, ez csakugyan tekintélyes szám, mely mellett bajosan volna állítható, hogy Brassó német város.

Végül vessünk egy futó pillantást a bras-sói magyarság belső életére. Van három ön-álló magyar egyháza 4 templommal; van 4 magyar középiskolája, u. m. főgymnasium s főreál-, középkereskedelmi s középipariskolája; van fiu- s leánypolgári s 4 nagy elemi isko-lája 19 (paralell) osztálylyal; van ezeken kí-vül alsófoku kereskedelmi és ipariskolája; ezen iskoláknak együttvéve *közel 2000 tanulójuk van*. Ugyanez a magyarság fentart egy kulturegy-letet (E. M. K. E. fiók) *mintegy 400 taggal*; egy kaszinót, polgári kört, dalárdát, egy ma-gyar pénzintézetet, szegény gyermekeket fel-ruházó egyletet, kereskedők testületét, külön kereskedő s külön iparos ifjak egyletét, két kisdedóvó intézetet, egy nőegyletet s a német ajku rom. katolikusokkal együtt (kik minden-kor velünk tartanak) egy kath. jótékony-sági egyletet s ezenkívül több különféle ipartársu-latot. — Ime egy rövid, futólagos képe a bras-sói magyarságnak.

Már most, egybevetve ezen számokat Brassó város általános népességi viszonyaival, azt hiszem, nem fogja senki sem állíthatni — legalább jogosan nem — hogy Brassó német város. Brassónak ez idő szerint tényleg nem is lehetne nemzetiségi jellegét megállapítani. Mert az, hogy a hatalmat a németek, illetve szászok tartják kezökben, — még nem elég arra nézve, hogy a város német jellegű legyen. Ez a vagyoni túlsúlyból önként következik.

Szt. J.

B e l f ö l d.

Brassó, ápr. 30. (Országgyűlés.) A képviselőház szombati ülésében a tartalékosok és póttartalékosok behívásáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásával foglalkozott, mely mindvégig igen élénk, néhol izgatott és ingerült is volt. Mindjárt az első szakasz felett hosszú és beható vita indult meg, mely tulajdonképpen csak az általános vitának volt a folytatása. E szakaszhoz többen adtak be módosításokat, melyeket azonban a ház mellőzött s a szakaszt Beöthy Algon stylaris módosításával fogadta el.

Az e § felett kifejtett vitának voltak személyeskedő részei is, melyekben különösen Fenyvessy excellált, ki méltó zugást keltett a házban Pulszky Ágost ellen hosszas személyeskedéseivel, melyeket az elnök is kifogásolt.

Egyéb módosítások is mellőzötték, a javaslat változatlanul ment keresztül. Az ülés végén ugyancsak élénk alkotmányjogi vita támadt a 3-ik szakasznál, s ebben Apponyi s Tisza Kálmán kétszer-kétszer vettek részt.

Gróf Apponyi Albert ismételte érveit, melyekkel kiávná, hogy a javaslat csak rövidebb időtartamra szavaztassék még; míg Tisza Kálmán kormányelnök kimutatván, hogy gyakorlatilag a javaslat jelen szövegezése sokkal célszerűbb — meggyőzőn igazolta, hogy gyakorlatilag a javaslatban nincs semmi alkotmányjogi elv feláldozása contemplálva. Midőn erre gr. Apponyi viszonzválaszában ékesen kifejté, hogy a haza védelmére szükséges intézkedéseknek éppen az ad súlyt, ha az alkotmányosság támogatja azokat, Tisza kormányelnök arra utal, hogy az alkotmányosság előnyeit az abszolút rendszer felett ő nem fejtegeti, mert soha, még csak gondolatban sem tartotta azokat összemérhetőeknek.

Külpolitikai szemle.

A németországi lapok annak a reménynek adnak kifejezést, hogy a Viktoria angol királynő és Bismarck herceg közti megbeszélések a hármasszövetséghez való csatlakozásra fognak vezetni.

Az új szerb kormány még nem mutatta be magát a skupeszinának. A skupstina királyi ukazzal bezárátott. Az ukáz felolvasása ntán a ház egyhangulag megjelentette a királyt.

Franciaországban a boulangerismus folyton terjed és különösen a hazafias liga hívei közt — mely több mint 180.000 tagot számlál — talál sok követőre. Tény azonban, hogy Boulanger párhívei közt viszály tört ki, még mielőtt megkezdtek a kormány ellen a parlamentáris harcot. — Boulanger lakomáján Naquet felköszöntőt mondott, melyre Boulanger válaszul, különösen ama vád ellen tiltakozott, hogy ő a diktatúrára törekszik és kijelenté, hogy ő kész a köztársasági elnökség megszüntetése mellett szavazni. ha ez iránt indítványt tesznek a kamarában.

Vulkovics konstantinályi bolgár ügyvivő kormánya által megbízott, jelentse ki a porta előtt, hogy a bolgár kormány a legutóbbi vám-intézkedést ellenséges indulatnak tekinti. Vulkovics egyuttal utasítást kapott, hogy ez intézkedések megszüntetését követelje. Ha ezt a porta nem tenné meg, a kormány fontolóra fogja venni, mily intézkedéseket tegyen az ország érdekeinek megóvására.

A folyó évi török államköltségvetést három millió fontnyi defיצitál zárják le, melyet a pénzügyminiszter egy millió font összegű kölcsön kontrahálása, különféle koncessziók és a Hirsch bárótól nyerendő kárpótlási összeg által remél fűzőzhetni.

A helyzetre vonatkozólag Bécsből írják
»Pester Correspondenz«-nek:

»Midőn az orosz kormány jónak találta az orosz Lengyelországban, Podoliában és Volhíniában eszközölt csapatösszevonások miatt innen és Berlinből hozza intézett gyöngéd figyelmeztetésekre még nagyobb csapattömegek felvonulásával s azoknak a galicziai határ felé tolásával válaszolni, — megkezdte a bécsi orosz nagykövet, a rokonszenves, monarchiánk iránt őszintén jóindulatu Lobanoff herczeg hónapokra terjedő »szokásos« évi szabadságát. Távolléte alatt Kantakuzene herczeg követségi tanácsos látta el az ügyeket, kiről általában azt hiszik, hogy Giers miniszternek s talán Sándor czárnak is legtitkosabb intenczióiba be van avatva.

Ma, midőn az osztrák-magyar monarchia a Balkán félszigeten folyton terjedő zavarokkal szemben, melyek általánosan orosz üzemekre vezettetnek vissza s a guruló rubel termékeinek tekintetnek, fokozott erélyvel lát védkötelezettsége s harcokésztsége tökéletesítéséhez, egyrészt a legfontosabb stratégiai vasúti építkezések eszközöltetnek, másrészt a monarchia mindkét államának parlamentjeiben épen tárgyalás alatt levő törvényjavaslat által a legénység gyors szaporítása tétetik lehetővé. — ma érkezik Pétervárról a je-

lentés, hogy gróf Wolkenstein, nagykövetségünk a czár udvarnál, »betegség miatt« több havi szabadságra megy; távolléte alatt Aerenthal báró követségi tanácsos fogja a nagy követség ügyeit vezetni. Br. Aerenthal tudvalevőleg különösen becsült bizalmas munkatársa gróf Kálnokynak.

Nem hasonlít ez egy sakkjátszmához, melyben gyakorlott játékosoknál bizonyos húzásokra mindig bizonyos ellenhúzások következnek? Lobanoff herczeg nincs batorságban Bécsben, ha Pétervárott háborus szél fúj és gróf Wolkenstein megbetegszik, ha Budapesten s Bécsben orvosságot készítenek az orosz láz ellen.

Különben Lobanoff herczeg már felüdült s állomását egy hét multán elfoglalja s a nagykövetség vezetését ismét saját kezébe veendi. Gróf Wolkenstein is előbb-utóbb, reméljük: inkább előbb, ismét egészséges lesz.

Kálnoky gróf azonban mi által sem engedi magát tévedésbe ejtetni, tétova nélkül követi az éret megfontolás után választott irányt, mely meggyőződése szerint egyedül vezet a világbeke fenntartásának óhajtott céljához. — A körülményekhez alkalmazkodó s gyengéd, folyton és a legnagyobb óvatossággal kerüli, hogy bármely demonstratív előnyilvánítással bármely irányban kihívólag hasson; de minden alkalmazkodás és gyöngédség sem akadályozza őt, hogy a monarchia pozícióját mindenütt szilárdítsa s minden idegen tulajdoni kísérlet elé izmos és erős öklöt tartson.

Tisza miniszterelnök hétfőn ideérkezett. A közös minisztertanács ugyanis végleg meg fogja határozni a napot, melyen a delegációk összejönnek, valamint a rendkívüli hadi kiadások mérvét, melyek nélkül, tekintettel a Balkán-félszigeten folyton nyugtalanító bakká váló eseményekre, ma kevésbé lehetünk el, mint valaha. Két vigasztaló dologról különben biztosak lehetünk, hogy a közös kormány hitelgényeit a lehető legkisebb mértékre szorítja s hogy eddig határozott sikerrel működött. Erről Oroszország sokat tudna beszélni.

A „Brassói kereskedelmi és iparegyesület“ 1887. évi működése.

— Kivonat az évi jelentésből.

A választmány teljesen tisztában van ama nagy és nehéz feladatokkal, melyek reá várnak; hivatása magaslatán állott működésének eddigi 3 éve alatt s ha nagyobb, maradandó nyomot hagyó működést nem mutathat is fel, nem rajta mult, hanem egyrészt anyagi gyengeségén s viszont azon körülményen, hogy a súlyos viszonyok első sorban az iparosok pillanatnyi megélhetésének könnyítését tették kötelességévé, melyre minden erejéből törekedett is.

Működésének ez az ága — elbizakodottság nélkül mondhatja — a rendelkezésére állott erők és eszközökhöz képest teljesen sikerült, — a mennyiben az egylet az 1887. év folyamán iparosainknak 34.716 frt 77 kr-ra eszközölt ki rendeléseket, nem számítva ehhez azon 34.500 frtra menő népfölkelési munkát, melyet a brassói szijgyártók ez egylet kérése és közvetítése alapján nyertek.

Ezen munkák kieszközlésén és közvetítésén kívül, ez egylet számos téren bizonyította be üdvös hatását kereskedelmünkre és iparunkra.

Megtett minden lehetőt arra nézve, hogy versenyképes iparcikkeinket itthon, az anyaállamban honosítsa meg. E célból a lehető legszélesebb körű agitációt fejtette ki az ország minden részében s csak fájdalom, hogy a kereskedők nagy többsége nagyon közönyösen viseltetik a hazai ipar meghonosításával szemben, holott magánál a fogyasztó-közönségnél nagy az előszeretet.

Mindazonáltal sikerült neki különösen textil-iparunkat az országgal megismertetni, minden nagyobb városban meghonosítani.

Az egyletnek a textil-ipar terjesztése érdekében tett intézkedéseit kísérte legtöbb siker. A mellett, hogy kereskedőknél s szabóknál állandóan agítal posztóink bevezetése érdekében, főszínt arra fektet, hogy posztóink a hazai törvényhatóságok s városoknál honosodjanak meg. Az 1887. év folyamán is felhívásokat intézett valamennyi törvényhatósághoz, városhoz és nagyközséghez e tárgyban, másrészt titkára személyesen érintkezett számos törvényhatósággal, minek eredménye az, hogy ez idő szerint 12 vármegye s azok területén lévő városok s 24 más város posztó-szükségletét már Brassóból fedezi.

A népfölkelési munkák egy egész éven át foglalkoztatták irodáját, mert a brassói szijgyártóknak egyedül szerzett több munkát, mint erdélyi részeink összes más iparosai nyertek.

Kereskedelmünk és iparunk terjedésének egyik legfőbb akadálya, a szállítási díjak magas volta, a melyeket olcsó, de azért versenyképes iparcikkeink nem

képesek elviselni. Az egylet tehát kiváló súlyt fektetett arra, hogy a szállítást megkönnyítse. Ez, Baross Gábor közlekedési miniszter ur ó nagyméltóságának minden alkalommal tapasztalt kegyessége folytán sikerült is neki, a mennyiben tekintélyes szállítási kedvezményeket eszközölt ki a magas kormánytól, nevezetesen az erdélyi papirnak több magyarországi állomásra való szállításra; a brassói malom- és szeszipar emelésére kukoricza és gabona idehozatalára.

Köszállítmányok számára még 1886. végén sikerült korlátolt szállítási kedvezményt kieszközölnie. — Ezt az 1887. év folyamán sikerült kiterjesztenie.

Nyers fánk a szállítási díj magas volta miatt nem versenyezhetvén, az egyletünk erre is eszközölt ki szállítási kedvezményt egyrészt Szerbia- s Bosznia-Hercegovinába, másrészt Triest- és Fiuméba a tengerentúli szállítás emelésére.

Sikerülvén Szerbiával erdélyrészi, nevezetesen székelyföldi butornak ott leendő meghonosítására előnyös összeköttetéseket szerezni, kieszközölt ezek szállítására messzemenő kedvezményeket.

Az u. n. tulipántos ládák és csutorák kiviteli kereskedelmét is csupán az aránylag magas szállítási díj nehezítvén, ezek számára is kieszközölt tetemes szállítási kedvezményeket.

Az egylet kezdeményezése folytán egy fonoda jövőn létre, az ahhoz szükségelt nagy mennyiségű gépek behozatalát s így az egész vállalat létrejöttét tetemes szállítási kedvezmények kieszközölésével mozdította elő.

Mikor nálunk a takarmány, nevezetesen a széna nagy bőségben volt, a főváros, Bécs és vidéke pedig abban nagy szükségét szenvedett, úgy, hogy ez irányban némi keresetre volt remény, a megyei gazdasági egylet véleményének meghallgatása után az egylet a lehető szállítási díjmérséklést eszközölte ki. — Ezekon kívül számos egyes esetben eszközölt ki az egylet a tagoknak különböző szállítási kedvezményeket.

(Folytatása következik.)

A Homoród-Fogaras-Szebeni vasut.

A Homoród-Fogaras nagy szebeni viczinális vasut létesítésének ügyében, az intéző körök élénk tevékenységet fejtenek ki, s nemsokára várható, hogy az engedményesek a megvalósítás iránt, különösen pedig a hozzájárulások biztosítása céljából, mindkét megyének s a magas kormánynak előterjesztéseiket megteendik.

Értesülésünk szerint márcz. 15., 16., 17-ik napjain az engedményesek, a tervező mérnök kíséretében, a helyszínén kijelölt vonal-nyomot tüzetesen meg szemlélvén, az arról elkészített terveket és költségvetést beható tanulmány tárgyává tették, s azokat a további tárgyalások alapjául elfogadták.

Tudomásunk szerint ez alkalommal érintkezés történt Szebenmegyének e tárgyban illetékesen intéző köreivel is, s úgy a vasut létesítésének általános kérdésében, mint a megyék hozzájárulásának ügyében kedvező nyilatkozatok cseréltek.

Részünkről az intéző köröknek az eszme megvalósításához szerencsét kívánva, utalunk mindenkit, kit a vasut kérdése érdekel, e tárgyban lapunkban és az összes hazai nagyobb lapokban, a mult hó folyamán közzétett cikksorozatra, valamint Schuster Márton tanár és ipar-egyleti igazgató urnak a szebeni ipar-egylet 1887. évi november hó 21-én tartott gyűlésében felolvasott, és röpiratban is közzétett értekezésére.

Ezekből mindenki meggyőződhetik a vasut létesítésének feltétlen szükséges voltáról, valamint arról is, hogy épen a jelen pénzpiaczi helyzet igen kedvező arra nézve, hogy a vasut a két megyének aránylag csekély áldozata mellett legyen létesíthető.

Felette kívánatos volna, hogy a megyék közönsége, az érdekelt községek, egyesek, iparosok, gazdák, kereskedők, az ügy tárgyalása alkalmával, annak általános érdeke által egyesülésre buzdítva, együttesen közreműködjenek a megvalósításához.

Önként értendő, hogy az első elhatározó lépést a megyéknek kellend megtenni, mert csakis az általuk megajánlott hozzájárulás képezheti alapját a magas kormánynyal s a pénzpiaczczal folytatandó további tárgyalásoknak.

Ennek folytán a megyei intéző körök, jó előre értesítve lesznek az ügy szönyegre kerüléséről, s a kivitelt nézve javasolandó módosításokról, hogy kellő tájékozottsággal tárgyalhassák a fontos ügyet.

E. M. K. E.

Az alábbi sorok egy hazafiasan érző görög férfi elfogulatlan ítéletének tanúságai. Vajha ő-szes nemzetiségeink ily mértékkel mérnének nekünk, akkor biztosítva volna közöttünk az örök béke. De szóljon maga a tett:

Tekintetes szerkesztő ur!

Ide mellékelve van szerencsém e két forintot küldeni, mint Handrás Demeter barátomnak, helybeli görög iskola derék igazgatójának, f. évi kulturális egyleti tagsági díját. Tegnapelőtt az Emke. feladataim és céljairól beszélvén előtte, jól eső örömmel hallgatta fejtegetéseimet; felemlítettem neki a többiek között: mily nagy kár, hogy az idegen nemzetiségű annyira bizalmatlanok nemes törekvéseinkkel szemben pedig — mondván — e törekvéseknek célja nem elnyomás, hanem a fölemelés, nem a hatalommal való visszaélés, hanem a hatalomban való részesítés. S mint a szabad Athén szülöttje, de Magyarországnak napokban lett honpolgára, átértve Emkénk jelentőségét szívesen hozta meg áldozatát a közös haza oltárára.

Bár itt szorosan nem tartozik a dologra, de meg azt is fölemlitem, hogy fentiszelt barátom nyelvünkben is szép előhaladást tett: iskolája számára épen megfordítja dr. Kiss Áron »Magyarok története« című tankönyvét.

Midőn a fentebbi sorokat szerencsém van megírni vagyok tks. szerkesztő urnak szíves üdvözléssel kész szolgálja

Brassó, 1888. ápril 29 én.

Végh Mátyás

Az „Erdővidéki bányaegetlet.“

— Kivonat az 1887. évi jelentésből. —

Nagy áldozatokkal létesített m. e. 15 évvel ezelőtt a Köpecz-Baróthi barnaszénbánya, melynek alapításánál nem nyereségvágy vezette az alapítókat, de főképpen azon cél lebegett szemük előtt, hogy erdélyi hazarésünk legnépesebb és legmagyarabb vidékén, a székely földön egészséges iparvállalatot teremtsenek, mely a munkás és szorgalmas erdővidéki székely népnek állandó munkát és keresetet biztosítson, valamint az ottani birtokosoknak, kereskedőknek és iparosoknak jövedelmi forrást nyújtson, végre, hogy kezdetleges gyári iparunknak olcsó és jó tüzelő anyagot szállítván, ez utóbbinak is lendületet adjon, — s ezek által hathatós gátul szolgáljon a székelyek kivándorlása ellen. Mert a Székelyföld, daczára a népszorgalmának, igyekezetének és életrevalóságának, nem nyújthat elegendő táplálékot fiának s ezért szomorúan kell tapasztalnunk, hogy a székelyek kivándorlása különösen Románia felé, a hol munkás kézre szükség van — mind nagyobb mérvet ölt és nemsokára többen lesznek székelyek Romániában, mint a hazában és nemzetiségükből kivetkőztetve, egy kisebb, de népének érdekét erélyesebben védni tudó országnak válnak állandó lakóivá.

Ezen bányavállalatnak ennél fogva nem csak közgazdasági, de magyar nemzetiségi kulturális missiója is van, s így joggal várhatta volna, hogy törekvése hatékony támogatásban részesüljön.

A társaság jól és célszerűen berendezett bányáiból olcsón termeli a barnaszénét, melynek fűtő erejét és jól használhatóságát — a gyakorlat, számtalan nehézségek, közönyösség, sőt rosszakarát legyőzése után már régen bebizonyította — és mindamellett nem emelkedik, de hanyatlak a szénfogyasztás.

Mert mostohák a közgazdasági viszonyok általában és különösen nálunk, hol a még bölcső-korát élő gyári ipar nemesek megizmosodni nem tud, de a gyáren létező gyári vállalatoknak is nagy része leroskad a mostoha viszonyok sulya alatt.

Az általános elszegényedés kifolyásaként és rendszeres erdőgazdaság hiányában már is nagyon gyérülő erdőink letaroltatnak és a tűzifa ára oly nyomott, a minő emberemlékezet óta talán soha sem volt. Ez a körülmény megnehezíti a köpeczi szén prosperálását is, a mely ugyan még így is kiállhatna a verseny a tűzifával, ha annyi akadálytal ne kellene megküzdnie.

Első sorban a vasuti szállítási díj túl magas volta akadályozza a köpeczi szén szállítási képességét. A magyar kir. államvasut t. i. egy általános szénszállítási tarifát állított fel, mely egyaránt érvényesül a legdrágább gázgyártásra is alkalmas, vagy szalon kőszénre, valamint ezen olcsó „Lignit“-re nézve is. Elvitázhatatlan tény azonban, hogy minél drágább és értékesebb valamely árucikk, annál könnyebben bírja el a magasabb szállítási díjat is és megfordítva: minél olcsóbb valamely árucikk annál kevesebb terhet bír elviselni.

Ebből kifolyólag okvetlenül szükséges, hogy a vasut a Lignite a drágább kő- és értékesebb barnaszénknél olcsóbb szállítási díjtételt léptessen életbe, mi által magának is állandó nagyobb és jövedelmezőbb szállítást fog biztosítani. Eddigi kísérletek e részben eredményt érni el — sikertelenek voltak, de reméljük, hogy a magas kormány ez óhajítás jogosultságát belátva, a szükséges intézkedéseket mielőbb megteendi.

A vámháboru a szomszéd Romániával különösen ezen szénét sújtó vámt, (waggononként 50 arany frank) mely más fajta szénét nem és csakis ezt a Lignite terhel, a kivitelt majdnem teljesen lehetetlenné teszi. Ezen mindkét államra nézve szerfelett káros állapot azonban már nem tarthat sokáig és akkor exportra való chanceai a bányának bizonyára kedvezőbbek lesznek.

A magyar kir. államvasut most is, mint ezelőtt, állandó fogyasztója ugyan a köpeczi barna szénnek, de daczára a vasut mindinkább terjedő hálózatának és a számos viczinális vasutnak, melyeket szintén a magyar államvasut tart üzemben, az utóbbi évről-évre kevesebbet fogyaszt e szénből, melynek ára pedig

sokkal jutányosabb, mint valaha. Más, távol vidékről hozatja a sokkal drágább és fűtő erejét tekintve kézzel többet érő szeneket és a kéznél fekvő olcsó Kőpecz-Barothi szénből csakis minimális mennyiséget vesz igénybe, s így a magyar birtokosok tulajdonát képező, magyar munkások által művelt bányákból termelt jutányos és jól használható barnaszén mostoha közönyösséggel találkozók.

Nem hagyhatjuk említés nélkül azon anomáliát sem, hogy a vasuti szénzállítási differenciális tariffa, mely szerint a szénküldemények minél hosszabb vonalat futnak be kilométerenként aránylag annál kisebb szállítási díjat fizetnek, — a magyar államvasutak által kezelt vicinális vasutaknál nem nyer kellő alkalmazást, mert ott a rendes díjszámítás megszakadván — ismét új kilometer számítás divik.

Valóban, egy kezdő vállalatra s oly olcsó cikkekre nézve, minő a kőpeczi barnaszén, sok ez a nehézség. Azonban azt hisszük, a társulatnak nincs oka csüggedésre, mert e nehézségek közül egyik sem olyan, mely mellőzhető ne volna s előbb-utóbb mellőztetni is fog. A társulat mindazonáltal anyagilag elég szilárdan áll, sőt az idén is 120 frt. osztalékot fizetett.

Helyi és vidéki hírek

Katonai hírek. A májusi előléptetések alkalmával Brassóból következők neveztettek ki: A II. Sándor ezred alezredese, Parman Frigyes őrnagyság, Balázs Manó alezredessé; őrnagygyá: Hollenstein József I. oszt. százados; I. oszt. századosokká: Csernokrák Mihály s Baschny József; II. oszt. századoská Leitschaft Károly; főhadnagygyá: Voinovics Emil s hadnagyokká: Hopf Ferencz, Asboth Rodrigo s Parsche Gyula. — A helyben állomásozó huszárezredből őrnagygyá: Michailovits Adolf; I. oszt. századoská: Thömae Adolf és Hroch Antal; főhadnagyokká: gr. Grotta József és Haas Sándor s hadnagyokká: Mayer Alfons, Strada Gyula és Hanikir Hugó. A tüzérezredből: Alezredessé: Alexin Ede. Ugyanekkor kinevezetett Szász K. tábori lelkész I. oszt. lelkésszé. A honvédség köréből Klein Frigyes főhadnagy II. oszt. századoská, Grünspacher József és Puskás János hadnagyok főhadnagyokká. Forhans József honvédszázados pedig saját kérelmére nyugdíjaztatott.

Megyei közgyűlés. Brassóvármegye törvényhatósági bizottsága — mint értesülünk — május hó 15-én gróf Bethlen András főispán ur elnölete alatt rendes tavaszi közgyűlést tart.

Városi ügyek. Rendkívüli közgyűlést tart a városi képviselő f. hó 3-án a „Gewerbeverein” nagy termében.

Oltszabályozás. Említettük volt, hogy a közlekedési keresk. miniszterek megbízták Brassó megye főispánját, gr. Bethlen András urat, az Oltszabályozás tárgyában az érdekelt birtokosokból szabályozási társulatot alakítani. E tárgyban gr. Bethlen András főispán ur május 17-ére Brassóba érkekezletet hívott össze az érdekelt birtokosokból.

A brassói magyar polgári kör választmányának f. év április 27-én tartott rendes ülésében egyebek közt felolvastattott a „brassói magyar dalárdának” f. évi 41. sz. átirata, melyben a pünkösdi első és második napjain általa tartandó 25 éves jubileumra a kört meghívja. A választmány örömdetesen vette a dalárda meghívását tudomásul s szíves készséggel vesz részt ezen örömdünnepélyen. Ugy a vendégek fogadásában, mint a diszközgyűlésen testületileg zászlója alatt jelenik meg; az ismerkedési estélyen és banketten a választmány lehetőleg teljes számban vesz részt, valamint rajta lesz, hogy ezen alkalmakkor, mint a koncerten a körnek minél több tagja legyen jelen. Együttal ki-mondta, hogy — szükség esetén — az ünnepély fényének emeléséhez tehetsége szerint anyagilag is hozzájárul.

Közgyűlés. A brassói kereskedelmi és iparegyesület vasárnap d. u. tartotta ideai tisztújító közgyűlését, melyen az I. elnök, gr. Schweinitz Gyula, akadémizva lévén a megjelenésben, Königes János II. elnök elnökölt, aki igen csinos megnyitó-beszédet tartott, általános visszpillantást vetve az egyet három éves történetére. A Sztérenyi József titkár által szerkesztett évi jelentést, minthogy már előzetesen úgy magyar, mint német szövegében kézbesítették a tagoknak, felolvasottnak tekintette a gyűlés. Ennek kapcsán Orbán Ferencz felhívta a tagokat, olvassák gondosan át a jelentést, mert kevés egyet lesz, a mely ily sikert tudna felmutatni; indítványára a gyűlés elismerését és köszönetét fejezte ki a választmányának, de különösen Königes János II. elnök s Sztérenyi József titkárnak, kik iránti tiszteletének a gyűlés — Zikeli Henrik indítványára — felállással adott kifejezést. (A jelentésből kivonatot közlünk. Szerk.) A pénztári kimutatás rendben lévőnek találtatván, a felmentvény kiadása rendeltetett el. Az ezt követőleg megejtett tisztújítás következő eredményre vezetett: Tiszteletbeli elnök: gr. Schweinitz Gyula; elnök:

Königes János, gyáros; alelnök: dr. Otrobán Nándor petroleumgyáros; titkár: (megbizva a pénztári teendőkké is) Sztérenyi József szerkesztő. Választmányi tagok: Brössek Mór, posztógyáros; Feldmann D. H. bórkereskedő; Goldschmied Lajos aranyműves; Herter János harisnyagyáros; Józsa Ferencz csizmadia; Kassik Antal kereskedő, Lootz F. J. pokrócz-gyáros; Löw Mátyás divatrukereskedő; Papp Ferencz butorgyártó; Vasady József kereskedő és Zikeli Henrik kereskedő. Pótagok: Aronsohn Henrik szállító; Andraschovszky Ephraim harangöntő; Bernhard Rezső lakatos; Korodi Mihály csizmadia, Laskai Adolf butorgyáros, és Tandler Venczel posztós. — Ezenkívül megválasztott a választmányba, mint szakértő, Orbán Ferencz állami középkereskedelmi s ipariskolai igazgató s Hubbes János városi ipariskolai igazgató. A választás kihirdetettvén, Königes János elnök megköszönve az újból nyilvánuló bizalmat, elfoglalta ismét az elnöki széket, mire a gyűlés letárgyalta a költségvetést, mely szerint 939 frt. bevétellel 925 frt. kiadás áll szemben. A választmány indítványára a közgyűlés elhatározta, feliratilag köszönetét kifejezni gróf Széchenyi Pál kereskedelmi, Baross Gábor közlekedési minisztereknek s gr. Bethlen András főispánnak azon meleg támogatásért, melyben iparunkat s ez egyetletet a lefolyt évben részesíteni sziveskedtek. Mint nagyon fontos határozat emelendő ki egy iparos-nyugdíjalap létesítése.

Gönczy-ünnepélyt rendeznek vasárnap d. e. a helybeli áll. közép-szak-, polgári- s elemi iskolák, melyeknek műsorát jövő számunkban adjuk.

Főreáliskolai majális. A brassói m. k. állami főreáliskola tanuló-ifjúságának majálisa iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Netalán félreértések kikerülése végett tudatjuk, hogy a meghívók kiküldése még folyamatban van. A majális május 9-én lesz a „Pap kutja”-nál. Az ifjúság reggel 1/8 órakor vonul ki a főreáliskola udvaráról. A délelőtti folyamán tornaverseny tartatik. A meghívó belépti jegyül szolgál.

Jubileumi vendégek. Dalárdánk 25 éves jubileumára Tordáról Veres Dénes alispán ur egyleti elnök vezetése alatt következő vendégek fognak városunkba érkezni: Asztalos János hivatalnok, Ábrahám Sándor iparos, Bardocz László iparos, Benkő Gyula polg. isk. tan., Bölöni István tanító és neje, Bőjthe Gábor iparos, Csákány Sándor s Csákány Zoltán tanítók, Csonka Sándor hivatalnok, Elek Károly iparos, Enyedi Béla számtiszt, Fodor László iparos, Gombos László kereskedő és neje, Gáspár Balázs tanár, Gál Zsigmond megyei árvaszéki ülnök, Hegedüs Ferencz iparos, Iszlai Márton tanító, karnagy, István Vilmos iparos, Jakab János hivatalnok, Krémer Ödön bányász, Kovács Mihály iparos, Kövendi Ferencz iparos, Kardos József kir. mérnök, Kenyeres Pál városi pénztárnok, Kimpel Antal kereskedő, Losonczy József iparos, Lefkovich Albert hivatalnok, Lengyel Kristóf ügyvéd és neje, Menasági János hivatalnok, Magyarosi Dániel kereskedő, Mezei István állatorvos, Májay Istvánné tanárnő, Nagy Olivér megyei jegyző és neje, Nesselfeld Miklós városi főjegyző, Nagy Balázs kisegítő pénztári titkár, Némethi József iparos, Nagy Béla polg. isk. tanár és neje, Nagy Miklós hivatalnok, Nagy Gyula polg. isk. tan., Petrás Géza kereskedő, Sárosy József papjelölt tanító, Simó Géza kir. tanfelügyelő, Szabó Ferencz főszolgabíró és neje, Szántó József számtiszt és neje, dr. Szentpéteri János városi orvos, Szemerjai Gyula joggyakornok, Szász Sándor iparos, Székely Ödön hivatalnok, Timbus József nagykereskedő, Ugray József iparos, Velics Ödön polgármester, Vincze Béla tanító és neje. Összesen 61. — (Folytatjuk.)

Rendőri hírek. Szombatról vasárnapra virradólag tűz ütött ki Schiel és Ganzert gépgyárának padlásán. A tűz, mely a félreöntött hamuban lévő parázstól támadt, az elősietett tűzörség által gyorsan eloltatott, úgy hogy csak igen csekély kárt okozott. — Tegnap két bolgárszegi juhok gazdát szolgáltattak át a rendőrség a büntető-bírósnak, mert két nap előtt ellenszegültek a szolgálatát teljesítő Baboe György mezőőrnek, kit azonfelül tetteleg bántalmaztak is.

A német császár állapota. Berlinből jelentik ápr. 28-áról: A császár állapota lassan, de folyton javul. A test hőmérséklete ma reggel egy tized fokkal ismét csekélyebb volt, mint tegnapelőtt este, illetve tegnap reggel. A láz ma hajnali négy órakor csak 37.3 fok volt, de a reggeli konzultáció alkalmával három tized fok növekedés volt észlelhető. Az orvosok azt remélik, hogy nemsokára a láznak esténként mutatkozó növekedése is csökkenni fog. Utolsó éjjel a kanule-t csak öt negyed órai időközökben tisztították ki. Az eddig éjjelenként rendszeren fölépített és a beteget igen gyengítő izzadás a legutóbbi éjjel már nem jelentkezett. A beteg sokat eszik, habár nincs mindig jó étvágya. A testi mozgás hiányát igen nehezen nélkülözi. Az or-

vosok ugyanis elővigyázatból megtiltották neki, hogy az ágyat huzamosabb időre elhagyhassa. Mikor déltájban megvetik az ágyat és szellőztetik a szobát, a császárt bevezetik a benyilóba és a kerevetre fektetik. Az előző héten fölépített nagy láz és a hosszú időn át tartó ágyban fekvés a császárt nagyon lesóványították, de az orvosok azt remélik, hogy a mostani táplálkozási mód, melynek kitűnő hatása volt, nemsokára növelni fogja testi erejét. A császár tojásféléken és könnyű süteményen kívül most már húst is eszik.

Feltűnést keltő öngyilkossági kísérlet történt április 28-án este fél 7 órakor a fővárosban. Prückler László, a Prückler Ignác pezsgő és ecetgyártó cég tulajdonos-társa és főnöke, szombaton este föbe lőtte magát s reménytelenül fekszik betegágyán.

Nemes szivű zsugori. Eiban szász helységben élt egy Pohlischen nevű agglégény, ki rendkívüli zsugoriságáról volt híres. Egész életében alig evett egyebet száraz kenyérnél és szárított burgonyánál, szűk padlásszobában élt, a leghidegebb télen sem fűtött és lámpát soha sem égetett. A napokban 70 éves kora dacára gyalog indult egy szomszéd városba, hogy a negyedik osztályú vasuti menetdíjat megtakaríthassa, de a bautzeni erdőben rosszul lett és ott meg is halt. Hagyatékában 120.000 márkát találtak, melyből jótékony célokra igen jelentékeny összeget hagyott: 20.000 márkát egy új orgona felállítására és 18.000 márkát több jótékonyági egyet számára.

Táviratok.

Budapest, május 1. (A „Brassó” eredeti távirata.) A képviselőház összeférhetetlenségi bizottsága Popovics Mihály karánsebesi képviselő ügyét tárgyalta tegnap d. u. a ki levelet intézett a házhoz, melyben kijelenti, hogy Doda álláspontjához ragaszkodik. A bizottság egyhangulag megszüntetnek jelenté ki Popovics megbízását, őt magát pedig három évig nem választhatónak jelenté ki.

Köln, május 1. (A „Brassó” eredeti távirata.) Kievből jelentik a „Kölnische Zeitung”-nak: A második kaukázusi hadtesthez tartozó tizenkilenczedik hadosztályt s egy másik gyalogosztályt legközelebb az osztrák-magyar határra helyezik át.

Marosvásárhely, május 1. (A „Brassó” ered. távirata.) A városi törvényhatósági bizottság a tegnapi közgyűlésen Kossuth Lajost nagy lelkesedéssel egyhangulag diszpolgárrá választotta.

Brassói piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1888. május hó 1-én

Román papirpénz	20 frankos	8.59 vétel	8.61 eladás
ezüstpénz	20	8.55	8.59
Napoleon d'or (aranypénz)		10.02	10.04
Török lira		11.34	11.36
Arany		5.92	5.94
Orosz papirruble		105.—	106.—

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Sztérenyi József.

Hivatalos.

Szám 2314.—1888.

Árlejtési hirdetmény.

Földvár község részére engedélyezett malomépítkezés biztosítása céljából 12,078 frt. 11 kr. kikiáltási ár mellett folyó 1888. évi május hó 5-én délután 3 órakor alóli irodájában és személyes vezetése alatt tartandó nyilvános árlejtése oly hozzáadással tétetik közhirrre, miszerint a bővebb építkezési feltételek, építkezési terv és előirányzat a hivatalos órák alatt nevezett község irodájában bárki által betekintheők. Tájékoztás végett megjegyeztetik, miszerint ezen 10,781 frt 08 krnyi összegben csakis a malomépület költségei, a malom bel-szervezete nélkül, foglaltatik.

Az építkezés csakis törvényszerűen minősített építőmester által foganatosítható.

A szóbeli árlejtés kezdetéig írásbeli zárt ajánlatok is elfogadhatók.

Az árlejtésen résztvevők kötelesek annak kezdete előtt a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben vagy értékpapirokban bántatpénz fejében letéteményezni.

Földvár, 1888. április hó 27-én.

A járási főszolgabíró:
Pildner Ferencz.

HIRDETMÉNYEK.

Gazd. hiv. 263./1888. szám.

Hirdetmény.

Kedden, f. évi május hó 8-án, dél-
előtti 9 órakor a Brassó városi gazdászati hivatal helyiségében árverés útján fog az alább következő terek idei fűtermésének bérbeadása eszközöltetni:

- 1) Az egykori fekete utcái kapu előtti szabad térnek.
- 2) A lövölde alatti szabad térnek.
3. A román gymnasium előtti sz. térnek.
4. A fellegrvár oldala alatti térnek.
5. A különböző határreszekben lévő u. n. oratori helyecskéknél.

Bérelni szándékozók tartoznak magukat 2 frt. bántpénzzel s az ajánlandó bérösszeggel ellátni, mely előre fizetendő.

A bérleti feltételek, melyek különben az árverés előtt fel fognak olvastatni, a rendes hivatalos órákban betekintheők az alulírt hivatalban.

Brassó, 1888. ápril hó 24-én.

(175) 1-1 A városi gazdászati hivatal.

Sz. 4174./1888.

Brassóvármegye alispánjától.

Hirdetmény.

Brassó vármegyének felülvizsgált 1887. évi zárszámadásai a folyó hó 28-án tartott állandó választmányi gyűlésben letárgyaltatván, az 1886. évi XXI. törvényezikk 17-ik §-a értelmében mai naptól kezdve 15 napon át közszemlére kitétettek, mi is oly hozzáadással hozatik köz tudomásra, hogy a számadások, valamint az állandó választmány véleménye a fent említett idő alatt a hivatalos órákban az alispáni hivatalnál betekintheők.

Brassó, 1888. ápril hó 28-án.

Roll Gyula,

kir. tanácsos alispán.

(177) 1-2

Szám 439. — 1888. telekkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szent-ágothai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a nagy-szebeni „Albina” takarékos és hitelintézet végrehajthatóan magarei Hollerga Nikolae és társai végrehajtást szenvedők elleni 165 frt 40 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az erzsébetvárosi kir. törvényszék (a szent-ágothai kir. járásbíróóság) területén lévő a magarei határon fekvő, a magarei 268. sz. telekjegyzőkönyvben A + 508, 509, 603, 620, 801, 803, 842, 951, 958, 1040, 1488, 1810, 1902, 1926, 2114, 2162, 2191, 2192, 2336, 2338, 2346, 2263, 2420, 2609, 4020, 4038, 4089, 4696, 4116, 4125, 4183, 4524, 4622, 4628, 4647, 4777, 5064, 5374, 5904, 5927, 5959, 6098, 6182, 6454, 6511, 6522, 6569, 6638, 6868, 6891, 6986, 7015, 7015, 7175, 7176, 7641, 7675, 7693, 7947, 8052, 8602, 8303, 8403, 8592, 8604, 8654. és 8662. hrsz., a magarei 3. számú tjkben A + 2, 549, 526, 685, 886, 932, 939, 1092, 1153, 1154, 2073, 2089, 2213, 3985, 4173, 4226, 4260, 4860, 5065, 5164, 5376, 5709, 5799, 6045, 6512, 6535₁, 7029, 7177, 7525, 8490. és 8743. hrsz., a magarei 351. sz. tjkben A + 614, 1111, 1469, 2705.

4012, 4224, 4813, 6920, 7008, 8394. és 8823. hrsz. a 238. sz. tjkben A + 782, 987, 1024, 1048, 1430₁, 1798, 2080, 2106, 2107, 2296₁, 2297₁, 5067, 5975, 5998, 7028, 7418, 7667. és 8724₂, hr. sz. és végül a magarei 343. sz. tjkben A + 538₁, 539₁, 589, 713, 992, 2262, 3963, 4491, 4769, 6077, 6267, 7654. és 8567. hr. számú ingatlanokra az árverést 1550 frt 99 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fen-nebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi május hó 18-ik napján délelőtt 10 órakor Magarei község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értekpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi törv.-czikk 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszo-gáltani.

Szent-Ágotha, 1888. márcz. 30.

A kir. járásbíróóság telekkönyvi hatósága.
(171) 1 1 Steinburg kir. j. bíró.

Legujabb nyári szöveteket

valódi gyapjuból

szétküld utánvét mellett leg-
olcsóbban szabott árak mel-
lett, a szőlőnek s jónak ál-
talan ismert

SIEGEL J. W.

posztógyári raktára
Brünnben.

A szabómester urak, kik
mintakártyámat nem ismer-
ik s vevőközönségük körét
rendkívül finom szövetek
feldolgozása által akarják ter-
jesztelni, szíveskedjenek egy
levelező lapon bizalommal
hozzám fordulni.

Nevezették ingyen és bér-
mentee kapják legujabb min-
takártyámat.

Máriaczei gyomorszőpök.

Kitűnő hatású szer a gyomor minden betegségeiben.
Védjegy.

A főhímnulhatatlan étvágyhiány,
gyomorégység, rossz illatú lelek-
zet, felhúvadás, savanyú felhúvadás,
kolika, gyomorfájás, gyomorférges-
kedés, és daraképződés, túlságos
nyálképződés, sárgaság, túlságos
hányás, fűlés és a gyomor teltség
gyomorférges, székzsorulás, a gyom-
ornak étellekkel és italokkal való
teltetése, pihentetés, lep-, máj- és
aranyeres bántalmak esetében. —
Egy üvege ára használati utasítással együtt 35 kr., kettős pa-
lacs 60 kr.

Központi szétküldés Brassy Károly
gyógyszerezés által Kremsierben (Mor-
vaország).

Kapható minden gyógyszerárban.

Óvást! A valódi mariaczei gyomorszőpöket sokat
hamisítják és utánozzák. A valódiakat jelöl minden
üvegnek piros, a fenti védjeggyel ellátott borítékba
kell göngyölvé lennie és a minden üveghez mellékel-
t használati utasításban meg kell jegyezve lenni, hogy
az Kremsierben Gusek Henrik könyvnyomdájában nyom-
tatott.

Valódi minőségben kapható: Brassóban Goos
J., Hornung Gyula, Jekelius J. özvegye, Kellmen
Ferencz a Fehér templomhoz címzett és Schus-
ter L. K. gyógyszerárban; Fogarason Bildner,
Hermann gyógyszer.; Földvártn Schneider Vilmos
gyógysz.; Köhalmiban Melas Ede és Wolff E.
gyógysz.; Seps-Szentgyörgyön Beteg Bálint és
Barabás Ferencz gyógyszerészeknél; Tuzsnád fűr-
dón Dobay Lajos gyógyszerárban. (83) 7-52

Mindenféle ruha- és kalapdiszek legujabb divat szerint.

Laskai Árpád

(124) 10-20

NŐI DIVAT- ÉS KÉSZ ÖLTÖNY-RAKTÁRA

(Brassó virág-sor, 325. sz. a.)

ajánlja a t. cz. közönségnek a

tavaszi és nyári évadra

ujjonnan berendezett üzletét, ugymint: Divatszövetekben,
fekete és színes cachmirok, selyemszövetek, selyem-
és angol bársonyok, gyöngydiszek, vásznak, chiffonok,
oxfordt, creton, szalag, csipke, virág, disztollak, kesz-
tyűk stb. a legjutányosabb árak mellett.

Felső és ruhamegrendelések gyorsan és olcsó árak mellett készíttetnek.

Nagy raktár férfi- és női fehérneműekben.

Bécs, 1873.
Érdem-érem.Páris, 1867.
Bronz érem.London, 1878.
Disz-oklevél

CSIK JÓZSEF

es. és kir. kizárólag

szab. első szerémi

Portland cement- s vizhatlan mészgár

103 7-30

Beocsinban.

Központi iroda és raktár: Budapest V., Rudolf-rakpart 8.

ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési
vállalatok, földbirtokosok, községi és egyházi előljáróságok, vala-
mint a n. é. építő közönség becses figyelmébe saját gyártmányu

Portland cement és vizhatlan meszt,

melyek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítanak.

Arjegyzék s magyarázat kívánatra készséggel megküldetik.

Kecskemét, 1872.
Ezüst érem.Ujvidék, 1875.
Arany érem.Szeged, 1878.
Érdem-éremTrieszt, 1882.
Arany érem.

Tüdő-bajok.

Lég-exhaláció

gyógyít tuberkulozis (tűdővész, sorva-

Rectal-Injection

dás), asthma, idült bronchial-katharrt.

A hihetetlen, az orvosok
nak elérhetlennek látszó ide-
ája, hogy tüdőbajt gyógyítani
lehesse, teljesen el lett érve.
Világhíru tanárok és orvosok
elismerései, gyógyultak száz meg
száz levelei, melyek autentikus má-
solatai kívánatra mindenkinek meg-
dönthetetlen meggyőződés czéljából,
bérmentesen megküldetnek, — orvosi
szaklapok kedvező tudósításai, a leg-
nyit nyer sulyban. A legfárasztóbb életmódot ismét folytatni lehet. — Corni-
tánár és Verneuil tanár: »Asthmá nál azonnal megszűnik a légzési nehézség.
Teljes gyógyulás gyakran már 8 nap alatt.« — Dujardin-Beaumez tanár: »Idült
bronchial-katarrhus teljesen gyógyult.« — Fräntzel tanár, dr. Statz osztálya:
»Láz, éjjeli izzadás, köhögés, váladék elmaradnak, nagyszerű étvágy áll be; suly-
gyarapodás 5 kgr. ig. — Dr. M. Langblin: »30 magas foku tuberkulózis be-
teg mind felgyógyult.«

—o A kura nem terhes, nem zavaró és biztosít utóbajok ellen. o—

A cs. kir. szab. »lég-exhaláció-készülék« (Recial-Injectio) teljes felszereléssel,
magánhasználatra 8 frt. készpénz beküldéssel vagy utánvét mellett; légszesz-
mérővel 10 frt. — Szétküld:

Dr. Altmann Károly, Bécs VII. Mariahilferstrasse 80.

Fromm Márton gőzmalma Brassóban.

Fölszerelve a legujabb műszaki segédgépekkel, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy kifogástalan

ŐRLEMÉNYEKET

állítok elő, mely örleményeimet ajánlom a nagyérdemű közönségnek. — Ezenkívül

hüvelyes vetemények raktáron vannak mindig.

Szíves támogatást kérve, biztosítom a nagyérdemű közönséget, hogy igyekezni fogok úgy az áru minőségével, — mint az
árakkal is kielégíteni. — Kiváló tisztelettel

FROMM MÁRTON.

Fromm Márton gőzmalma Brassóban.